

Dün İsviçre üzerinde uçan
bir Alman bombardıman
tayyaresi düşürüldü

AKŞAM

Müttefik filo İskenderiye
limanından açılarak büyük
manevralara başladı

Sene 22 — No. 7748 — Fiati her yerde 5 kuruş

CUMA 17 Mayıs 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Fransızlar Sedan cephesinde bazı mevzileri geri aldılar

Alman hücumları başka yerlerde de durduruldu

Bir Alman gazetesi, tesadüf edilmesi
melhuz olan güçlüklerden bahsediyor

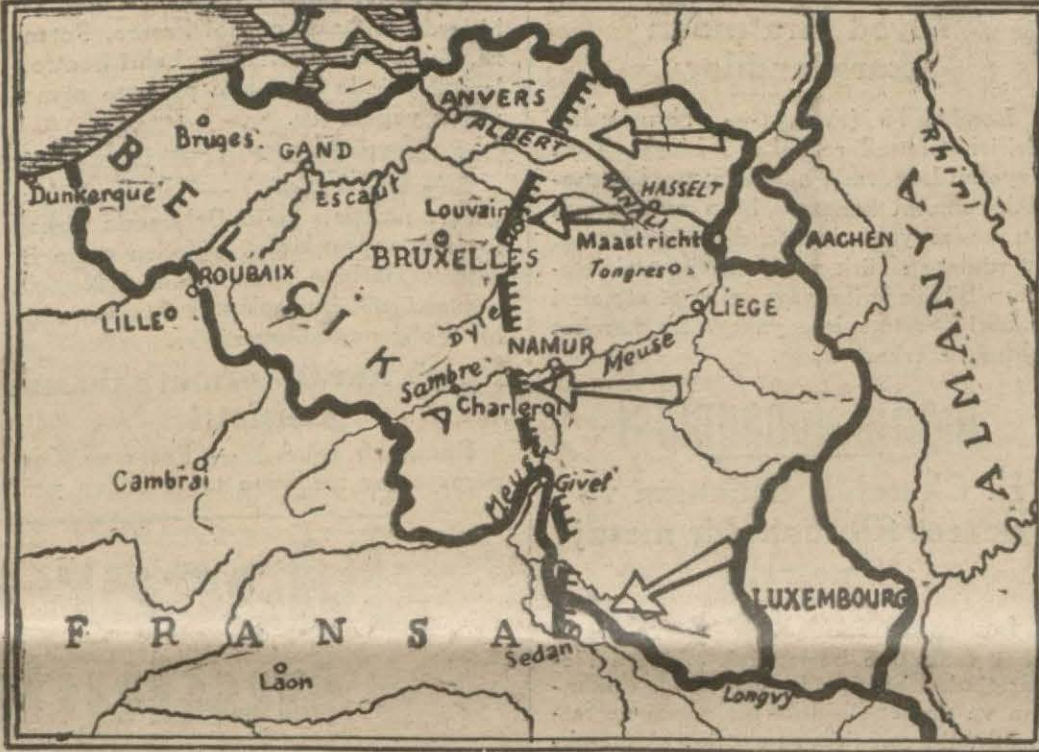
Nevyork 16 — Paris, Londra ve Ber-
linden gelen haberlere göre Namur ile
Sedan arasında, 80 kilometrelik bir cep-
he üzerinde müthiş bir muharebe oluyor.
Harbe iki taraftan iki milyon insan bin-
lerce tank ve hücum arabası iştirak et-
mektedir. Muharebe tamamen bir hare-
ket harbi halini almıştır. Hava faaliyeti
çok şiddetlidir. İki tarafın tayyareleri
mütemadiyen hareket halindedir.

Vaşington 16 — Belçikadan gelen
haberlere göre, Louvain şehrinde Belçi-
ka kıtaatı ile Almanlar arasında göğüs
göğse şiddetli süngü muharebeleri ol-
muştur. Belçikalılar, şehrin varoşlarına
sokulan Almanları taretmek için üç
defa süngü ile taarruzda bulunmuşlar-
dır. Muharebeler güneşli ve açık bir ha-
vada cereyan etmiştir.

Alman hücumları durduruldu
Paris 16 (A.A.) — Havas ajansı,
Fransız akşam tebliğinden sonra, askerî
vaziyet hakkında saat 23 de aşağıdaki
malûmatı vermiştir:

Namur ile Sedan arasındaki vaziyette,
bugün hiçbir terakki olmamıştır. Çar-
pışmalar devam etmektedir. Fakat, son
iki gün içindeki büyük şiddetini muhaf-
za edilememiştir.

Sedan muntakasında, Fransız kıtaları,
şiddetli mukabil hücumlar esnasında,
bazı mevzileri geri almışlardır. Başka

Fransızların mukavemet ettikleri hatları ve Almanların taarruz
istikametlerini gösterir harita

yerlerde Alman hücumları durdurul-
muştur. Bundan, nisbi bir sükun ve her
(Devamı 4 üncü sahifede)

ITALYA

Katî karar için meydan
muharebesinin neticesi-
ni bekliyor

Vaşington 16 — B. Mussolini,
katî kararını vermek için hâdi-
satın inkişafını beklemektedir.
Elyevm Meuse'de cereyan eden
meydan muharebesinin neticesi
B. Mussolini'nin kararı üzerinde
müessir olacaktır.

İtalyanın Berlin sefiri

Berlin 16 (A.A.) — İtalyanın yeni
Berlin büyük elçisi B. Dino Alfieri
bugün buraya gelmiştir.

B. Reynaud müheyyiç beyanatta bulundu

"Her şeyin mahvolduğunun sanıldığı
gündür ki dünya, Fransanın nelere
kadir olduğunu görecektir,,

Fransız Başvekilinin nutku mebuslar tarafından
ayakta bir çok defa alkışlandı ve Meclis
ışarı ahire kadar içtimalarına nihayet verdi

Paris 16 (A.A.) — Fransız Mebu-
san meclisi, bugün öğleden sonra,
kısa bir toplantı yapmıştır. Başvekil,
B. Reynaud, tok bir sesle, müheyyiç
beyanatta bulunmuş:

"Mebusan meclisinin bundan ev-
velki içtimandan sonra, demistir,
Almanya, bütün kozlarını oynanmaya
karar vermiştir. Almanya, üç bitaraf
memleketi istila etmiştir ve bugün
nişangâhını Fransanın kalbine çevir-
miştir.

Hitler, iki ayda harbi kazanmak
istiyor. Eğer muvaffak olamazsa mah-
volacaktır. Hitler bunu biliyor ve
biz de tehlikeyi tam surette müdrikiz.

Önümüzdeki aylar, istikbaldeki
asırları yoğuracaktır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Harp tebliğleri

Cephelerdeki harekâta dair
Fransız ve Belçika tebliğleri 5 inci
sahifemizedir.

— Kahrolsun müttefikler!... Viva Faşist!... Miting isteriz!...
— Dersinizi gene mi yapmadınız bambinolar?...!

Son dakika

İngiliz kıtaları Belçikada Almanlarla harbe başladı

Almanların Louvain'e yaptıkları taarruz püskürtüldü

Londra 17 — İngiliz ihraç kuvvetleri kumandanlığı umumî karargâhı
tarafından bugün 1,45 te bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tebliğde İngiliz ihraç
kıtaatının Belçikada Almanlarla harbe başladığı ve Almanlar tarafından
Louvein şehrine yapılan taarruzun püskürtüldüğü bildirilmiştir.

Belgrad 24 saattenberi tehlike işareti altında

Londra 17 — Belgrad 24 saattenberi tehlike işareti altında bulunmakta-
dır. Buna sebep, Fiume sakinlerinin Yugoslav hududuna kadar yaklaşarak
(Kahrolsun Yugoslavya) diye bağırmasıdır.

Sedan cephesi Fransız kumandanının umumî karargâha çektiği telgraf

Vaşington 16 — Paristen bildiriliyor; Sedan cephesindeki Fransız ku-
mandanı bu akşam çektiği bir telgrafta vaziyete hâkim olduğunu ve ilk gün-
kü vaziyeti iade ettiğini Fransız umumî karargâhına bildirmiştir.

Amerika hazırlanıyor

B. Roosevelt kongrede beyanatta bulundu ve 1
milyar 182 milyon dolarlık askerî kredi istedi

Bir Amerika gazetesi, Amerikanın Almanyaya harp ilân
etmesini istiyor. B. Rooseveltin B. Mussoliniye bir sulh
mesajı gönderdiği teyyüd etti

Amerika senede 50 bin tayyare çıkaracak

Vaşington 16 (A.A.) — B. Roose-
velt, bugün öğleden sonra kongrede
bir nutuk söyleyecektir. Bu nutuk bü-
tün Amerikada radyo ile neşredilecek
ve belki de bütün dünyaya verilecek-
tir.

Vaşington 16 (A.A.) — B. Roose-

velt, millî müdafaa hakkında kongre-
ye verdiği bir mesajda, Amerikan
menfaatlerine karşı her türlü taarru-
za karşı koymak üzere lüzumlu askerî
malzeme için bir milyar 182 milyon
dolarlık askerî kredi istemiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizedir

Dikkatler:

Herkes tetikte!

Bu son muharebeler dolayısıyla —
düşmanı kahriçin şimdiye kadar kul-
lanılan malûm usullerden başka —
ortaya «Beşinci kol» diye yeni bir
meşum atıldı. B. Yunus Nadi, dünkü
başmakalesinde bunu «İhanet kolu»
diye de tavsif ediyor: Meşûk seyyah-
lar; dahilde yerleşip paraşütçüleri gö-
rünce karakolları zapteden ecnebiler;
nazariyelerle kandırılmış safdil yerli-
ler. Profesyonel casuslar; zarfla gön-
derilen propaganda mektupları; ku-
laktan kulağa fısıldanan bedbinlik-
ler... — Ve hepsinin heyeti umumiyesi,
«Beşinci kol»!

Diğer memleketlerde içtimai kuv-
vetlerle beraber, ferden halk da bun-
lara karşı ihtiyata davet olunuyor.

Yalnız maddî değil, manevi kuvvet-
leri paniğe uğratacak bir tek söz
karşı bile: «Bu adam bunu niçin söy-
lüyor?» diye müteyakkız olmak...
«Esen rüzgârlardan hile» sezme.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Son askerî vaziyet

Louvaine muharebesine İngiliz askerleri de iştirak ettiler

Almanların mühimmat ve nakliye kolları mayınlarla havaya uçuruldu

Londra 17 — İngiliz askerî mahfillerinin kanaatine göre Almanlar, insanca ve malmemece uğradıkları müthiş zayıflığa bakılmıyarak Anversten Sedana kadar uzanan mütefakin cephesini yarmağa uğraşıyorlar. Almanlar bu teşebbüslerinde şimdiye kadar muvaffak olamamışlardır. Askerî mahfillerin kanaatine göre Alman taarruzu durdurulacak olursa Almanya bir daha böyle muazzam ve geniş hazırlıklı bir taarruz yapamayacaktır.

Louvaine varoşlarında Alman ile Belçika kitaları arasında vuku bulan göğüs göğüse muharebelere İngiliz kitaları da iştirak etmişlerdir. Almanlar tardedilmişlerdir. Düşman mühimmat ve nakliye kolları, mayın tarlaları arasında geçerlerken vuku bulan infilaklar neticesinde azim zayıflığa uğramışlardır.

İngilizler 50 Alman tayyaresi düşürdüler

Londra 17 — Hava nezaretinin tebliğine göre İngiliz hava kuvvetleri dün de şiddetli bir faaliyet göstermişler ve vuku bulan hava muharebelerinde 50 Alman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Fransız tanklarının muvaffakiyetleri

Paris 17 — Fransız Teslihat Nazırı B. Dautry en büyük Fransız tanklarını imal etmekte olan fabrikayı dün ziyaret ederek kendi ellerinden çıkan tankların son muharebelerde büyük muvaffakiyetleri gördüğünü haber vermiş ve kendilerini tebrik etmiştir. Amede, bu haberdan son derece memnun kalmışlar ve hafta tatili yapmaksızın günde 12 saat çalışmaya karar vermişlerdir. Bu sayede tank imalatı üç misli arttırılacaktır.

İngilterede paraşütçülere karşı 350,000 gönüllü kaydedildi

Londra 17 — Harbiye Nezareti, İngiliz topraklarına indirilmesi muhtemel düşman paraşütçülerini takip etmek için 250,000 gönüllü kaydedildiğini tebliğ etmiştir.

Alman resmî tebliği

Berlin 16 — Resmi Alman tebliğidir: Hollandanın teslimi silâh etmesi hakkındaki müzakerelerin neticelenmesi üzerine Alman askerleri La Haye ve Amsterdam'a girmişlerdir.

Belçikada düşman kuvvetleri Anvers - Namur istihkamları ve Dil nehri boyunca harp nizamına girmişlerdir. Namurun cenubu garbisinde, Möz'ün garp sahilinde muvaffakiyetlerimizi genişlettik ve Fransız zırhlı kuvvetlerini mağlup ettik. Sedan'ın cenubunda ağır Fransız tankları tarafından yapılan hücumu tardedtik.

Taarruzu yapan tanklar tahrip edilmiştir. Mozel ile Rhin arasında Sarlauten ve Sarbrück arasında mevzilerimizi ilerlettik.

15 mayısta dahi tayyarelerimiz düşmanın gerilerine, teşekküllerine ve yürüyüş kollarına ve kesif hücum arabalarına taarruzlarına devam etmişlerdir. Bu muharebelerde tayyarelerimiz 76 ve hava dafî bataryalarımız 2 düşman tayyaresini düşürmüşlerdir. Düşman hava meydanlarına yapılan hücumlar esnasında birçok düşman tayyareleri yerde tahrip edilmiştir. Düşman tayyarelerinin zayıflığı sıhhat ile tesbit edilmiştir. 15 mayısta düşman tayyare zayıflığı 98 dir. Almanlar 18 tayyare kaybetmişlerdir. Deniz cephesinde Belçika ile Hollanda sahillerinde iki düşman muhribi ile 3 nakliye gemisi tayyare bombalarla batırılmıştır. Nakliye gemilerinden biri 12,000 tondur. Bir tahlebahirimiz bir düşman petrol gemisiyle müsallâh bir ticaret gemisini torpillemiştir.

14-15 mayıs gecesi düşman tayyareleri garbi Almanya'ya bir akın yapmışlardır. Gayri muntazam bir surette atılan bombalar ehemmiyetsiz hasarata yapmışlardır. Sivil halk arasında bazı ölü ve yaralı vardır. Askerî hedeflere tecavüz ve isabet vaki olmamıştır.

Narvik grubu, düşmanın hücumlarını püskürtmüş ve aldığı emre tevfikân ileri mevzilerini geri almıştır.

Almanlar İsviçre hududuna 25 fırka yığdılar

İsviçrede bozgunculara ve paraşütçülere karşı tedbir alınıyor

Zürihten Fransız İsviçresine giden trenler memleketi terk edenlerle dolu

Paris 17 — Bern şehrinden bildiriliyor: Almanyanın İsviçre hududunda tahşidatı devam ediyor. Almanlar, Karaorman ile Konstans gölü arasında 25 fırka tahşid etmişlerdir. Nösetel istikametinde yapılan Alman tahşidatı, bundan hariçtir.

İsviçre genel kurmay zabıtları Fransada tahsil etmişlerdir. Almanya, İsviçreye taarruz ettiğ takdirde Fransız - İsviçre askerî teşriki mesaisi bu sebepten dolayı pek kolay olacaktır.

Lozan 16 (A.A.) — İsviçre genel kurmayının saat 18 de bildirdiğine göre, Zürih kantonu üzerinde bin metre irtifada uçan bir Alman bombardıman tayyaresi görülmüştür.

Heinkel 101 ile İsviçre avcı tayyareleri arasında kısa bir çarpışma olmuş ve tayyare dafî topları da harekete geçmiştir. Yere inmeğe mecbur edilen Heinkel de yangın çıkmış ve tayyarelerin bir kademli sakatlanmıştır. Tayyarenin mürettebatından iki yaralı enterne edilmiştir. Diğer ikisi kaçırmıştır. Bunlar, faal surette aranmaktadır.

Zürih 16 (A.A.) — (Reuter): Zürihteki İngiliz konsolosluk makamları, bugün İngiliz tebaasına, her ihtimale karşı Zürih mıntakasını terketmelerini tavsiyesinde bulunmuştur. Fransız İsviçresine doğru memleketi terketenlerle dolu trenler Zürihten hareket etmektedir.

Vaziyet sakindir. Fakat Bâle civarında kuvvetli Alman kitaları tahşütleri bulunduğu hakkındaki şayialar devam etmektedir.

Memleketi, bozgunculara ve paraşütçülere karşı müdafaa için mahallî müdafaa grupları süratle teşkil edilmektedir. Reuterin öğrendiğine göre, İsviçredeki İngiliz tebaasının memleketi terketmeleri hakkındaki resmî emir Londradan verilmemiştir. Maamafih olabilir ki İngiliz konsolosları, bazı şehirlerdeki İngiliz tebaalarına bu şehirleri terketmek tavsiyesinde bulunmalarını lüzumlu hisseylemişlerdir. Zürih herhalde bunlardandır.

Londra 16 (A.A.) — Bazı İsviçre kantonlarında oturan İngiliz tebaasının derhal tahliyesi için tedbirler alınmıştır. Diğer taraftan, Amerika büyük elçisi, Londrada oturan Amerikalılara İngiltereyi terketmek tavsiyesinde bulunduğu hakkındaki haberleri yalanlamıştır.

Gümrük tarife kanununda yapılacak değişiklik

İlave maddeler kanunun tatbikatında görülen zorlukları giderecek

Ankara 16 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bütçe encümeni, gümrük tarife kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun projesinin müzakeresini bitirmiştir. Daha önce gümrük ve inhisarlar, iktsad ve maliye encümenlerince müzakere edilen bu lâyiha bütçe encümeninin tetkikinden geçtikten sonra umumî heyette görüşülecektir.

Yeni lâyiha ile gümrük tarife kanununun istisnalara ait maddelerine bazı ilâveler yapılmaktadır. Bu maddeler, kanunun tatbikatında görülen zorlukları giderecek ve bir takım eksiklikleri tamamlayacaktır.

Yeni lâyhada resmî daire ve teşekküllerle menafîi umumiyey hâdim cemiyetler tarafından getirilecek eşyalardan hangilerinin gümrük resminden muaf tutulacağına dair hükümler de bulunmaktadır.

Türk heyeti

İngilterede Nazırlardan Lord Llyod tarafından karşılandılar

Londra 16 (A.A.) — Nazırlardan Britich Conseil reisi Lord Llyod, Türk heyetini Londrada karşılamıştır. Londradaki umumî kanaat, harp bulutlarının bu kadar yakından tehditler gösterdiği şu sıralarda Türk gazetecilerle mebuslarının Büyük Britanyayı ziyaret etmeleri hakiki sportmenlere yakışır bir hareket olduğu merkezindedir.

İngiliz donanması

B. Churchill donanma ve ticaret filosuna bir mesaj neşretti

Londra 16 (A.A.) — Başvekâlette yeni vazifesine başlayarak Bahriye Nezaretinden ayrılan B. Churchill, donanma ve ticaret filosuna bir mesaj neşretmiştir. Bu mesajda şu satırlar okunmaktadır:

Donanma ve ticaret filosu için kadro ihtiyacı gittikçe artmaktadır. Vazifesine sadık olan millet şimdiye kadar bu ihtiyaçlara cevap vermiş ve eminim ki bundan sonra da vermekte devam edecektir.

Şimdiye kadar birçok cesaret ve kahramanlık hareketleri vukubulmuştur. Bu hareketler bizim için bir ilham kaynağıdır.

Fransız Başvekili, Türkiye, Amerika ve İsveç sefirleriyle görüştü

Paris 16 (A.A.) — B. Reymaud, öğleden sonra, sıra ile, Türkiye büyük elçisi B. Behic Erkin, Amerika Birleşik devletleri büyük elçisi B. Bulitti ve İsveç elçisi B. Hemoingsi kabul etmiştir.

Elen bitaraflığı

İngiliz tayyarelerinin istikşafta bulundukları tekzip ediliyor

Atina 16 (A.A.) — Atina ajansı, İngiliz tayyarelerinin Elen bitaraflığını ihlâl ederek bir istikşafta bulundukları, İtalyan vapurlarının Yunanistana uğramağa nihayet verdikleri hakkında yabancı gazeteler tarafından işae edilen şayiaları kati surette yalanlamağa salâhiyettardır. Buna münasıl diğer şayialar da kati surette yalanlanmaktadır.

Atina ajansı, Arnavutluk karşısında bulunan Elen kuvvetlerinin takviye edildiği ve Elen Harbiye müsteşarının şimali Yunanistana yaptığı seyahatin bu takviye ile alâkadar bulunduğ hakkında radyo haberini de kati surette yalanlamaktadır. Harbiye müsteşarının seyahati, normal servis ihtiyaçlarından münbaistir.

Motör sandalı parçaladı

Kaptan Mehmed Çelikbaşın idaresinde, kuzu yüklü Coşkun motörü Sarayburnu açıklarında Sadullah oğlu Hüseyinin idaresindeki sandala çarparak parçalanmıştır. Sandalcı ile üç müştəri de nize dökülmüşlerse de kurtarılmışlardır.

Kamyonet bir kitaphaneye girdi

Babîali caddesinde B. Hasana aid kamyonet freni bozulduğundan Remzi kütüphanesine çarparak vitrini yıkmıştır. Aşağıdan gelmekte olan diğer bir kamyon da kamyonete çarparak tamponu kırılmıştır. Nüfusca zayıf yoktur.

Yugoslavyada bir İtalyan tayyaresi düşürüldü

İtalyada talebe nümayiş yapmaktan vazgeçmeğe davet edildi

Belgrad 16 (A.A.) — (Reuter): Burada bugün alınan malûmata göre, garbi Hirvatistanın İtalya hududuna 60 kilometre mesafede kâin bir mevki olan Gulinde geçen salı gecesi bir İtalyan tayyaresi düşürülmüştür. Hatırlarda olduğu üzere, Yugoslav hudut bataryaları geçenlerde hududu geçecek her tayyare üzerine ateş etmek için emir almışlardır.

İtalyada talebe, nümayiş yapmıyacak

Bern 16 (A.A.) — Havas ajansından: Romadan bildirildiğine göre dün sabah millî terbiye nazırı talebeyi nümayiş yapmaktan vazgeçmeğe davet etmiştir.

Roma 16 (A.A.) — Yugoslav sefa-rethanesi önüne ikame edilmiş olan askerî müfrezeler geri alınmıştır. Gece, sükûn içinde geçmiştir.

Yeni nümayişler

Roma 16 (A.A.) — Dün birçok şehirlerde, bilhassa cenubi Pesaro, Potenza, Culla'da müttetiklerin bahri kontrol-leri aleyhinde bir takım protesto nümayişleri yapılmıştır.

Yugoslav Nazırlarının içtiması

Belgrad 16 (A.A.) — (Reuter): Yugoslav nazırları dün Belgrad'da birkaç toplantı yapmışlardır. Öğleden sonra B. Maçek Harbiye Nazırı general Nedicle görüşmüştür. Bu toplantılardan sonra hiç bir tebliğ neşredilmemiştir.

İtalya karasularının sahasını genişletti

Roma 16 (A.A.) — Facio ve Korporasyonlar meclisine tevdi edilen yeni

bir gümrük kanunu mucibince şimdiye kadar 10 kilometreden ibaret olan ve gümrük bakımından «Karasuları» ad-dedilen mıntaka hududu 12 mile çıkarılacaktır.

Moskovaya bir Yugoslav siyasî heyeti gidecek

Belgrad 16 (A.A.) — (Reuter): Yakında Moskovaya gidecek olan siyasî heyetin kimlerden müteşkil olacağını tesbit için müzakereler devam etmektedir. Bu ziyaretin kati tarihi ve hedefi Yugoslav ekonomik heyetinin Moskovadan getireceği neticelere bağlı olacaktır. Bu heyet yarın Bükreşte olacak ve kısa bir ziyaretten sonra önümüzdeki cumartesi günü Belgrada gelecektir. Yeni heyetin başlıca vazifesi iki memleket arasında diplomatik münasebetlerin tesisi olacaktır.

Resmî mahfiller seri hiçbir inkışaf derpiş edilmemesi icap edeceğini beyana devam etmekte iseler de memleket müdafaasından mesul olan mahfillerin İtalyan politikasının tamamen muayyen olmadıği şu sırada mütemmim bir müzaheret temini arzusunda oldukları anlaşılmaktadır.

Yugoslav ticaret heyeti Moskovadan döndü

Belgrad 16 (A.A.) — Moskovadan dönen Yugoslav ticaret heyeti, bugün öğle üzeri Belgrada gelmiştir. Heyet azası, Moskovada görülen işlerden çok memnun olduklarını ve Sovyet - Yugoslav münasebetlerinin istikbali hakkında nikbin bulunduklarını bildirmiştir.

Macar - Slovak hududu açıldı

Diğer taraftan Macaristanda iki kolordunun seferber edildiği bildiriliyor

Budapeşte 16 (A.A.) — Slovak makamları, birkaç gün evvel kapanmış olan hududu, Salassagyarmat'da bu gün yedide açmışlardır.

Gazeteler, bu sabaktanberi Slovakiyaya karşı olan her türlü neşriyata nihayet vermişlerdir.

Siyasî mahfiller, Macar aleyhtarı tezahürlerin yapılacağı 19 mayıs tarihini büyük bir alâka ile beklemektedir.

Alman hududu 16 (A.A.) — Havas ajansından: Alman istihbarat bürosu, Budapeşteden istihbar ediyor: Resmen bildirildiğine göre Szekesfehrvar

ve Kasda kolorduları seferber edilmiştir. Bu iki kolordu mevcudunun yüzde altmış son zamanlarda Macaristana ilhak edilmiş olan arazi ahalisindedir. Bu seferberlik, bu ahalinin talim ve terbiyesi maksadile yapılmıştır. Aynı maksadla birçok motorize livalarla süvari livaları da seferber edilmiştir.

Huduttaiki arazi cüzütamları seferber edilmiştir. Macar Telgraf ajansı, bu hareketi Macaristanın muslihane emellerinin bir nişanesi addetmektedir.

Müttetikin filosu, manevradan sonra İskenderiyeye döndü

İtalya, Mısırdaki İtalyan tebaasının memleketi terketmelerini bildirildi

Londra 17 — Dün sabah İskenderiyeden ayrılan müttetikin filosu, manevra yaptık-tan sonra gene İskenderiye limanına dönmüştür.

Kahire 16 (A.A.) — Reuter: Mısırdaki İtalyan konsoloslukları İtalyan tebaasına sakin bir surette tebligatta bulunarak Mısırı terketmelerini tavsiye etmektedirler.

Diğer taraftan Amerikalılar da Mısırdan harekete âmade olmağa yarı resmî surette davet edilmişlerdir.

Mısır makamları Kahire ve İskenderiye civarlarını ve tayyare meydan-larile diğer askerî noktalara civar mıntakaları boşaltmağa başlamışlardır.

Kahire 17 — Salâhiyettar Mısır makamı Mısırdan oturan İtalyan ve Ameri-kan tebaasına hükümetleri tarafından memleketi terketmek emrini verdik-lerini tekzip ediyorlar.

Mısıra yeni Avustralya kıtaatı geldi

Londra 17 — Avustralya kitalarından mürekkep ikinci askerî kafiye, bugün Mısır-gelmis ve büyük tezahüratle karşılanmıştır.

Bir Belçika gazetesi Pariste intişara başladı

Londra 16 — Belçikada intişar eden (Le Meuse) gazetesi bugün Pariste intişara başlamıştır. Gazetenin sahibi Liège şehrini terketmeden önce bütün tesisatını tahrib etmiştir. Gazete Paris Soir idarehanesine yerleşmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

20 nci asır medeniyetinin aklı selime isyanı

— Netice böyle olur işte... - dedi.
— Nedir şikâyetin nine?
— Ne olacak? İsyancıların cezasını çekiyorlar.

— Kim, canım?
— İnsanlar.
Gülümsemedi:
Onun da aklı fikri - bütün hemcinsleri gibi - dünya siyasetile, harp vaziyetile meşgulmuş meğer...

Mısırdaki şahir sultanın duyduğunu; seccadenen başını kaldırmıyan ve sanki bütün mevcudiyetile ahrete itikâl etmiş bulunan bizim nine de duymuştu...

Şaşırtmak için:
— Asıl isyan etmediklerinin cezasını çekiyorlar! - dedim. - Zalimin bu derece silâhlılaşmasına meydan vermemeli, teşebbüsünün daha başındayken beyni bâlâsına imneliydi!
Dediklerimi anlamadı.

— İsyanın cezası... - diye, beyaz namaz bezli başını iki yanına salladı.

Elindeki tesbihi çekiyor; tehliil getirir gibi buruşuk dudaklarını kumulatıyordu:

— İsyanın cezası... Yerin altına inmek... Suyun dibine dalmak... Göklerle çıkmak... İşte netice... Hallacı Mansur da dünyayı hallaç pamuğu gibi dağıttı...

Ve mutekid gözleri, tekrar öbür dünyanın ufkuna dalmışçasına donuklaştı.

Kendi kendime:
— Adam sen de... Zıddına gidecek cevaplar vermenin ne lüzumu var?... diye konuşmaktan vazgeçtim.

Şimdi düşünüyorum:

Bir bakıma hakkı yok muydu?... Eğer tabiatın esrarını bu derece karıştırmasaydık, mihanik, fizik, kimya kanunlarını Merrihin emrine bu derece ram etmeseydik netice böyle mi olurdu? Yerlerin dibine daldık, yedi kat toprak altında uyuklayan madenler dünyasını ayaklandırdık beşerin başına musallat ettik... Hem de ne musallat ediş... Yedi kat semavata çıkıp oradan aşağı atmak suretile... Yahud yedi kat denizin dibine dalıp iblisle sinsilik ve habasette rekabet edercesine...

Tabiatın bize çizdiği ve tabii azamıza yaşayabildiğimiz hududların dışına çıktığımız — hilkatin kanunlarına isyan ettiğimiz — nisbette, işte oldu olacaklar: Sade Meuse nehri etrafında iki milyon insan bin bir şeytanaşkar âlete bürünmüş, Belçika cennetini cinnet cehennemine çeviriyor.

Nine, insiyakile, kendi mahdud felsefesiyle söylüyor... Fakat söyleyene bakma söyletene bak... Söylenene bak: Doğru diyor...

Yirminci asır medeniyeti isyan etti: (Keşfiyatta bulunmak suretile değil tabii...) Fakat keşfiyatı Merrihin eline vermekle aklı selime isyan etti... (Vâ-Nû)

Gümüşhanede faydalı yağmurlar

Gümüşhane 16 (A.A.) — 14 saatte beri devam eden yağmurlardan renkberler sevinmekte kuraklık dolayısıyla yükselmiş olan zahire fiyatları birdenbire düşmüştür. Gümüşhane - Şiran yolu üzerindeki Tersun dağının Zimon köyü civarında mükellef amelenin yağmurdan sağındığı binaya isabet eden yıldırımdan 4 amele ölmüş, 4 amele yaralanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Sığınak ve siper kazmak mecburiyeti

Vali B. Kırdar bir muharririmize halkı tenvir edecek mahiyette izahat verdi

Pasif korunma tedbirleri sırasında apartman ve evlerin yapmağa mecbur oldukları sığınaklar etrafında şehrimizdeki her eve imza mukabilinde birer tebliğ dağıtılmış ve sığınaklarla siperlerin bir buçuk ay içinde yaptırılması mecburi kılınmıştır. Halkımızı daha sarılı surette tenvir etmek üzere dün bir muharririmiz Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdara müracaat ederek bu hususta malûmat rica etmiştir. Vali Dr. Lütfi Kırdar demiştir ki:

« Üç kattan fazla olan beton apartmanlar alt katlarında korunma yerleri yapacaklardır. Bu korunma yerleri o apartmanlarda oturanları istiap edecek derecede olacaktır.

Ahşap binalardan bahçesi müsait olanlar siper kazacaklardır. Üç kattan aşağı olan apartmanlarla ahşap olup da bahçesi müsait olmayan bina sahipleri de mahallî emniyet âmirine müracaatla müsterek siper yapacaklardır. Yapılacak sığınakların pencerelerine kum torbaları konacak ve bunlar dışarıdan kapalı olacaklardır. Sığınakların kapısı demir veya tahadan olacak, takviye edilecektir. Bunun için verilen mühlet bir buçuk aydır. Her bina sahibine yapılan tebligattan itibaren bir buçuk ay zarfında bu sığınaklarla siperler yapılmadığı takdirde sahiplerinden para cezası alınacaktır. Siperler için de her muntakada nümune siperleri yapılmıştır. Bu nümune siperler, halkın kendi

evlerinin bahçesinde veya binaları civarında yapılacak müsterek siperlerin şeklini gösterecektir. Bu nümune siperlerin üzerinde vasıflarını gösteren izahnameler bulunacaktır. »

Pasif korunma tedbirleri sırasında halk arasında teşkil edilen ve 30 saatlik talim ve terbiye müddetine tabi olanlardan çoğu birinci kurs devresini bitirmişlerdir. Bunlardan 3800 kişi itfaiye kursunu ikmal etmişlerdir. Gaz kursu da ayrıdır.

Bundan başka devair, müessesat ve fabrikalarda teşekkül eden ekiplerin sefherine alt birinci kurs da bitmiştir. Bu kurslardan yetişen sefherden 720 kişiye vesika verilmiştir.

Haliç vapurları

Yolcu mikdarı 9 milyondan 3,5 milyona düşmüş

Belediyenin 940 bütçesi hazırlanırken Haliç idaresine yardım için bir fasıl açıldığını ve ileride fazla tahsilât olursa muvakkat idarenin yardım olarak isteyeceği yirmi bin lirayı vereceğini yazmıştı.

Haliç şirketinin imtiyaz mukavelesine göre, şirket varidatının safi hasılatından yüzde sekiz Belediyeye aittir. Belediyeye, 935 senesine, yani Haliç münakalatını idareye başladığı tarihte kadar şirketten 114 bin lira alacağı vardı. Ondan sonra da daha birikmiş alacak vardır. Muvakkat idare, âzami tasarrufla idare edildiğinden bu sene kâr ve zararı müsavi surette kapatılmıştır.

Şirket evvelce senede 9 milyon yolcu taşıdığı halde son senelerde yolcu mikdarı 3,5 milyona inmştir. Şirketin işkelerinin ve vapurlarının tamir için yirmi bin liraya ihtiyacı vardır.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Kumkapı Nişancasında oturan Cemil isminde bir genç, Lânga caddesinden geçen Kemaleddin adında birinin inşa ettirmekte olduğu apartmandan düşen bir kalasla başından yaralanmış, polis tarafından Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır.

★ Mehmed isminde bir sandalçı, kayığile Boğaziçinde ilerlemekte iken, yanından geçen Şile motorüne sandalını bağlamak istemiş, bu işle uğraşırken, sandal müvazenesi bozulmuş devrilmiş ve batmıştır. Mehmed, denizde boğulmak üzere iken motor tayfaları tarafından kurtarılmıştır.

★ Lâlelide oturan Hasan isminde biri, Karaköyde caddenin bir tarafından öbür tarafına geçen şoför Mustafanın idaresindeki kamyonun sadmesine uğruyarak yaralanmıştır. Polis, Hasanı tedavi altına almıştır. Şoför mahkemeye verilmiştir.

★ Aksarayda tramvay altında kalarak ölen 13 yaşında, Zeki adındaki çocuğun ölümünün anlaşılması için mezarı açılarak dün cesedi çıkarılmıştır. İskeletin kafatasında bir çatlak görülmüştür. Morgda tedkikat yapılarak bu çatlığın ilk tramvay çarpmasında mı, yoksa bilâhare tramvayı kaldıran krikto kaynağı tramvayın düşmesi neticesinde mi vukua geldiği raporla mahkemeye bildirilecektir.

★ Bir müddet evvel geceleyin Beyoğlunda Ağacamişi civarında Fransuva adında birinin evine girerek, adamın ellerini ve gözlerini bağlayıp parasını ve eşyasını zorla almaktan maznun Raol, Jorj, Kıryako ve Marko adlarında dört gencin muhakereleri birinci ağırceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde, bunların suçları soygunculuk mahiyetinde görülmeyp hırsızlık mahiyetinde görüldüğünden, maznurlardan Raolun yirmi altı ay yirmi gün, Jorjun dokuz ay, Kıryako ile Markonun da birer buçuk sene hapislerine karar verilmiştir. Bunların dördü de mahkûmiyet müddetleri nisbetinde Emniyetli umumiyet nezareti altında bulundurulacaklardır.

Karilerimizin mektupları

Sandviç kelimesi

Sıraselvilerde kariniz Ali Taroğlundan aldığımız mektup üzerine sandviç kelimesinin mâna ve telaffuzunu «Günün Ansiklopedisi» sütununda anlatmışsınız. Çok enteresan doğrusu. Yalnız bundan böyle İngilizce kelimeleri türkçe harflerle yazıp doğru telaffuz edebileceğinizi zannetmemeniz için size bir iki mütalâamı takdim eticisim eyilyorum.

İngilizce Sandwich kelimesi doğru telaffuz edilmek icab ederse buyduğunuz gibi sandviç değildir. (1) Sendviç de olamaz. İngilizcede a ile e arasında bir savt vardır ki bunu türkçe harflerle ifadeye imkân yoktur. Aynı hal İngilizcedeki w harfleri için vaktidir. Ne v ne u harfleri gösterilebilir. Bu kelimelerin telaffuzu ancak beynelmîlî fonetik harflerle — bilmem bunları bilir misiniz? — zaptedilebilir. Buradaki (a - e) koyunun (me) derken çıkardığı vuvay sedasıdır.

İstisnaden şunu da arz edeyim ki şimdiki İngilizcede Sandwich kelimesi fiil olarak kullanılmakta ve iki şeyin arasında kalmak mânasını ifade etmektedir.

Bebekte karilerinizden Baha Erten

(1) AKŞAM — Bu telaffuz şeklini yirminci asır Ansiklopedisinin 6 ncı cildinin 174 üncü sahifesinden nakletmiştik.

Tramvay kazası

Birçocuk dün akşam tekerlekler altında ezilerek öldü

Dün akşam saat 17,20 de Sirkeci'de Şahin paşa oteli önünde bir tramvay kazası oldu. 8 yaşında Yaşar oğlu Nesim caddede bir taraftan diğer tarafa geçmek üzere koşarken Edimekapı - Sirkeci arasında işleyen tramvay arabasının sadmesine maruz kalarak düşmüştür. Kalkmağa vakit bulamadan tekerlekler çocuğu bastırmıştır.

Nesim derhal Haseki hastanesine kaldırılmış ise de yaraları ağır olduğundan biraz sonra ölmüştür.

Tramvayı idare eden vatman Nadir hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Bir senede 20 bin belediye cezası

Beyoğlunda bir sene içinde 20 bin Belediye cezası zaptı tutulmuştur. Bu ceza parasının 10 bin lirası nakliye vasıtalarının cezalarına teallül etmektedir. Kesilen para cezasının umumî yekünü altmış bin liradır.

Bar artistleri

Şimdiye kadar 102 kişi memleketine döndü

Şehrin muhtelif bar ve birahanelerinde artist namı altında çalışan ecebi tabiiyetindeki kadınların, Küçük sanatlar kanununa tevfiğin faaliyetlerine nihayet verilmiştir. Bu kabil kadınlardan dün kadar pasaport muamelelerini ikmal ederek şehrimizi terkedenlerin yekünü yüz ikidir. Bu ecebi artistlerin ilk zamanlarda Suriye ve pasaport aldıkları görülmüşse de bilâhare kısmi âzami Suriyeye gitmekten vazgeçmişler ve memleketlerine hareket etmişlerdir.

İçkili lokantalar bir buçağa kadar açık kalacak

Ecebi bar artistlerin şehrimizden ayrılması üzerine birçok barlar faaliyetlerini tatil etmişlerdir. Beyoğlundaki içkili lokantalardan on ikisi bar olduklarını iddia ederek geceleri saat 1,5 a kadar açık bulunmak müsaadesini istemişlerdir. Bunlara müsaade edilecektir.

Profesör Halide Edibin konferansı

Üsküdar Halkevinden: 19 Mayıs 1940 pazar günü saat 15,30 da Evimiz salonunda profesör Halide Edip tarafından (Edebiyata dair) mevzu bir konferans verilecektir. Bu konferansa herkes gelebilir.

Kadın hekimleri aylık toplantısı

Türk Ginekoloji cemiyeti bu senenin son toplantısını Dr. Ahmed Asım Onurun reisliği altında yaptı. Bu celsede: I — Dr. Ahmed Asım Onur: Meşime sektesi hakkında tebligatla bulundu ve bu tebliğe alâkadar üç vaka takdim etti. II — Dr. Ahmed Asım Onur: Rahim miyomlarının muhafazakâr ameliyatla tedavisinden bahsetti ve ameliyatla çıkardığı piyesi gösterdi. III — Dr. Cafer Tayyar: Kabill ameliye olmaları bir rahim kanserinde yaptığı palyatif ameliyeyi izah ve piyesi takdim etti.

Bu mevzular üzerine yapılan münakaşalara: Prof. Kenan Tevfik Sezenel, Prof. Bahaeddin Lütfi Varnalı, Dr. Orhan Tahsin, Dr. Ahmed Asım Onur, Dr. Hadi İhsan, Dr. Nuri Süleyman Canbakan iştirak etti.

★ Üsküdar'da Bürhanîye köyünde Kireçfırıncıları caddesinde Kadıköy Belediye doktoru B. Ekreme alt ve içerisinde Yugoslav muhacirlerin oturduğu evden dün akşam yangın çıkması ve itfaiye haberdar edilinceye kadar ev tamamen yanmıştır.

★ Şehrimizdeki fırıncılardan mühim bir kısmı aralarında bir şirket teşkil ederek rakıp fırın açmamak üzere mevcut fırınları kiralamaktadırlar. Bu arada bir fırının açıldığını gören diğer fırıncılar, bu fırının simit imal etmesini ve ekmeğe çıkarmamasını temin etmişlerdir. Belediye, bu vaziyeti nazarı dikkate alarak tedkikata başlamıştır.

★ Galatada oturan Anjel isminde bir kadın, evvelki gece son derece sarhoş olarak Doğruyolda Vangelin dükkanına gelmiş ve durup dururken dükkanın bütün camlarını kırmıştır. Sarhoş kadın yakalanarak mahkemeye verilmiştir.

İktisadî meseleler

Harpten sonra dış ticaretimiz

Harpten evvel ihracatımızın yarısından fazlası Almanyaya yapılıyordu. 31 ağustosta Türkiye - Almanyaya arasındaki ticaret anlaşmasının müddeti bittikten sonra vaziyet ne oldu?

Ticaret Vekâleti enformasyon bülteninde gördüğümüz istatistiklere nazaran, 939 senesinin kânunusani ve şubat aylarındaki ihracatımızın yekünü 20 milyon 988 bin lira idi, bu iki ay içindeki ihracatımızın yarısından fazlası, yani 11 milyon 904 bin lirası Almanyaya yapılmıştır. Diğer taraftan aynı müddet zarfında olan 18 milyon 35 liralık ithalatımızın da 8 milyon 560 bin lirası Almanya'dan temin edilmiştir. Geçen seneki vaziyete göre, dış ticaretimiz ihracat ve ithalat itibarile ekseriyeti Almanyaya bağlanmış. Asıl merak edilecek nokta şuydu, acaba harpten sonra ne oldu?

940 senesinin kânunusani ve şubat istatistiklerine göre, ihracatımız 22 milyon 239 bin liradır. Yani geçen seneye nisbette 2 milyon küsur fazladır. Bu mikdarın içinde Almanyaya yalnız 520 bin liralık ufak bir kıymet arzeden ihracat olmuştur.

Geriye kalan kısım muhtelif memleketlere tevzi edilmiştir ki, bunların arasında İngiltere, Fransa ve İtalya ehemmiyetli bir mevki işgal etmektedir. Bunun, rakamlarla da teyid edelim. 939 senesinin ilk iki ayında İngiltereye 394 bin liralık ihracat olmuştur. Halbuki 940 senesinin ilk iki ayında ihracatımız 3 milyon 394 bin liraya kadar yükselmiştir.

Geçen senenin kânunusani ve şubat aylarında Fransaya 815 bin liralık ihracat yapmıştık, 940 senesinin ilk ayında ise, Fransaya yaptığımız ihracat 2 milyon 837 bin liraya kadar çıkmıştır. Geçen sene 939 senesinin ilk ayında, İtalyaya 2 milyon liralık ihracat yapılmıştı. Bu senenin ilk iki ayında ihracat mikdarı 6 milyon liraya kadar yükselmiştir.

939 senesinin ilk ayında Romanyaya yapılan ihracatın yekünü 290 bin lira idi. 940 senesinin aynı aylarında ise 2 milyon 151 bin lirayı bulmuştur.

Buraya kadar yazdığımız istatistikler harpten sonra ihracat maddelerimizin muhtelif pazarlara tevzi edildiğini gösterir. İhracatın muhtelif pazarlara tevzi, bir memleketin fiatları tayin etmesi mahzurunu ortadan kaldırmıştır.

Hüseyin Avni

Afyonda yağmur ve dolu

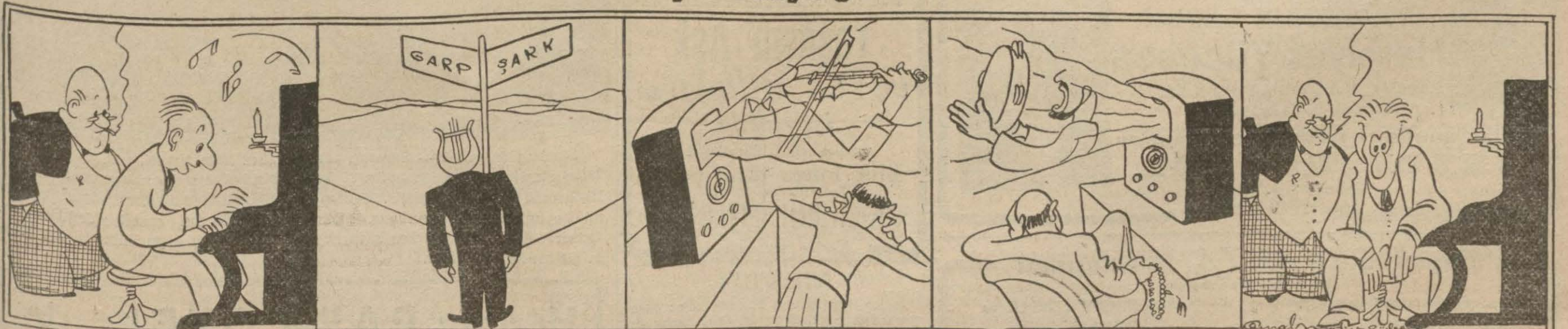
Yıldırımdan sonra kayalar dan su akmağa başladı

Afyon (Akşam) — Evvelki gün şehrimizde, öğleden sonra hava kararmış başlanmış ve şehre âdeta bir akşam karanlığı basmıştır. Hemen başlayan dolu ile karışık şiddetli yağmur şehir sokaklarında büyük sellerin akmasına ve birçok mahallerde gelip geçmenin imkânsız hale gelmesine sebep olmuştur. Şehrin üstünde Hıdırlık dağından kuvvetli seller gelmeğe başladığı gibi kaleye çarpan dolu ve yağmurlar da kayahklar arasında yer yer akıntılar peyda etmiş, bazı yerlerde lâğımın suyu istiap edemiyerek patlamış ve buralardan sular etrafa fıskırması ve birçok evlerin zemin katına girmiştir.

Birkaç evin duvarı çökmüş, polis ve itfaiye derhal faaliyete geçerek halka büyük yardımlarda bulunmuşlardır. Su basan evlerde un, kömür, odun vesaire su içinde kalmış, eşya kurtarılmıştır. Afyon civarında dağ köylerinde de dolu hayvan ve ekin zayıyatı vermiştir.

Vilâyet fidanlığının üst tarafındaki sırtlara düşen yıldırım kayalıkları parçalama ve buradan su akmaya başlamıştır.

Bay Amcaya göre !...

— Devlet konservatuarı musiki dardını gene tazeledi bay Amca...

... Türk musikisinin tutacağı yolu konuşanlar arasında...

... Radyolarında garbin sesini değil...

... Şarkın sesini aradıklarını söylüyorlar...

B. A. — Garptan gelen top seslerini musiki sandılarsa hakları var!...

Fransızlar Sedan cephesinde bazı mevzileri geri aldılar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

türlü Alman terakkisinin katı surette durdurulduğu manası çıkarılmamalıdır. Fransız kumandanlığı, bugünü, iki gün evvelki şiddetli çarpışmalardan sonra muharebe tertibine intizam koymağa tahsis etmiştir. Takviye cüzümları normal surette gelmektedir.

Hava muharebesi, daima durmadan aynı şiddetle devam etmektedir. Alman bombardıman tayyareleri müttefik avcı tayyarelerine hücum etmektedir. Müttefik hava kuvvetleri, şiddetli çarpışmalarında yalnız Alman hava ordusuna değil, fakat aynı zamanda ve bilhassa Alman zırhlı cüzümlarına mahsus zayıt vermektedir. Alman zırhlı cüzümları, her yerde, Fransız - İngiliz hava kuvvetlerinin hücumuna uğramıştır.

Havas ajansının verdiği malûmat

Paris 16 (A.A.) — Havas ajansı hareket hakkında saat 14 de aşağıdaki malûmatı vermiştir: Bu sabah Pariste toplanan malûmata nazaran dün gün batarken vaziyet şöyle idi: Şimalde Anvers'teki müttefik kitaları Hollandada adalarda murekkep Zeland vilâyetini müdafaa eden muhtelif kuvvetlerle temas halindedir.

Anvers ile Namur arasında Alman külli kuvvetleri müttefik külli kuvvetlerle temas girmiştir. Merkezde, Namur'den Sedana kadar Meuse nehrinin sol kıyısı üzerinde uzanan umumî bir muharebe mevcuttur. Burada piyade ile irtibatı olmayan zırhlı fırkalar ileri sürülmüştür. Fransız kumandanlığı durdurma tertibatı almaktadır.

Sedan bölgesinde Almanlar şehrin şarkında çıkış yapmağa muvaffak olamamışlardır. Fransızların buradaki mukabil hücumları Meuse boyunca ilerlemekte. Sedandan İsviçre hududuna kadar vaziyette hiçbir değişiklik yoktur ve yalnız mevzii hadiseler vukubulmuştur.

Londra 16 (A.A.) — Reuter ajansı hareket hakkında saat 15 de aşağıdaki malûmatı vermiştir: Alman ilerleyişinin şarkı Sedan bölgesinde durdurulduğu anlaşıyor. Bu bölgede vaziyet ağırdır fakat tehlikeli değildir.

Almanlar dün öğleden sonra Namur'un şimalindeki müttefik kitalara karşı hücumlar yapmışlardır. Düşmanın bu hücumları dün gece durdurulmuş ve bazı noktalarda Meuse boyunca Fransızlar hafif bir terakki kaydetmişlerdir. Namur'den Sedana kadar uzanan bölgede vaziyet çok müphemdir.

Liège tecrit edilmiş vaziyette, fakat mukavemete devam etmektedir. Namur de böyledir. Bu şehrin de tecrit edilmiş vaziyette olduğu anlaşıyor, fakat mukavemet etmektedir.

Zeland'da, Waliheren'de ve Waliheren'in şarkındaki adada müttefik ve Alman kıtaatı arasında muharebeler cereyan ediyor. Amsterdam ve Rotterdam'daki bütün petrol ihtiyatları imha edilmiş ve Almanlar bu stokları ele geçirememişlerdir.

Garpte vaziyet

Paris 16 (A.A.) — Havas ajansı askeri hareket hakkında saat 15 de şu malûmatı vermiştir: Dün bütün gün Almanlar Sedan bölgesinde şimal - cenup istikametinde hücum etmişlerdir. Tazyikün daha şiddetli olduğu bu bölgede Fransız kitaları Alman hücumunu durdurmuş ve hatta Sedanın Meuse boyunca bir mukabil hücumu da müsait şekilde inkışaf ettirmişlerdir. Fransız müdafaa tertibatında tesekkül eden 7-8 kilometrelik girniit derinleşmemiştir.

Buna mukabil, Sedan'ın garp - şimalinde vaziyet daha ciddi görünmektedir. Almanlar burada Meuse'ü geçmeğe muvaffak olarak zırhlı kuvvetler ileri sürmüşlerdir. Daha şimalde Namur'den Anvers arasında şiddetli bir muharebe başlamaktadır.

Müttefik kuvvetler Zeland'da Rhin - Waal - Meuse - Escout ağzındaki alçak

adalarda, Escout üzerinde, Anvers bölgesinde ve Brükselin şarkında iki muharebe bölgesi arasında bir menzile teskil eden Anvers bölgesinde direk direğe. Burada Almanlar, tank, tayyare ve topçu himayesinde bazı büyük hücumlar yaptılar. Bütün bu hücumlar püskürtülmüştür.

Sedan'ın şarkında vaziyette Monmediden Longwy'ye kadar ve daha şarkta ve bütün Rhin boyunca hiçbir değişiklik yoktur. Fransızlar bütün müstahkem mevzilerini ve Monmediden Sedana kadar mahmuzu sağlamlı bir şekilde muhafaza etmektedirler. Bu geniş cephe üzerinde sadece Vosges muntakasında Alman ağır topçusu tarafından Maginot hattının birkaç büyük istihkâmı bombardıman edilmiştir.

Rhin üzerinde Fransız topçusu nehrin öbür kıyısındaki Alman mevzileri üzerine şiddetli ve tesirli tahrip ateşi açmış ve malzeme depolarını imha etmiştir.

Almanların bombardıman ettiği şehirler

Brüksel 16 (A.A.) — Almanlar Belçika şehirlerini ve hatta muharebe bölgesinde olmayan şehirleri bile tahrip ediyorlar.

Louvain yeniden zahimce bombardıman edilmiştir. Namur'un dörtte üçü Alman kıtaatının hücumundan evvel tayyarelerle tahrip edilmiştir. Tirmont ve Aerschot baştan başa haraptır.

Liège kaleleri mukavemete devam ediyorlar. Fakat şehir Alman bombardımanlarından çok müteessir olmuştur.

Almanlar işgal ettikleri bölgelerde bulunan fabrikaları dahi esirgemişlerdir. Ougree'de çok mühim maden fabrikalarının tamamen tahrip edildiği bildirilmektedir.

İki Amerikan seyyar hastanesi tahrib edildi

Paris 16 (A.A.) — Amerikalılar tarafından Fransaya hediye edilen beş seyyar hastane şimal doğu cephesinde bombardıman edilerek ikisi tahrip edilmiştir. Bu hastanelerin üzerinde Amerika ve Kızılhaç bayrakları uzaktan çok iyi görülür bir şekilde bulunuyordu.

Sivil halka yapılan zulüm

Brüksel 16 (A.A.) — Belçika hükümeti Alman ordusunun yollarda kaçarken meydanlarda yayılım ateşine tutulan sivil halka karşı yaptığı zulüm hareketleri hakkında bir muhtıra neşredecektir.

Bir Alman gazetesi müşkülâtta bahsediyor

Alman hududu 16 (A.A.) — Havas ajansından: Alman efkârıumumiyesini garp cephesindeki hareket esnasında tesadüf edilmesi melhuz müşkülâta hazırlamak zarureti Berlinde hissedilmeye başlamış gibidir. Filhakika Boersen Zeitung, şöyle yazıyor: "Tepeden tırnağa kadar silâhlı olan iki demokrasiye ve onların peyklilerine karşı girişilmiş olan mücadele esnasında çok fena günlere şahit olursak dahi Alman ordusunun ruhasına itimad etmekte devam eylemek lâzımdır."

Fransız gazeteleri ne diyor

Paris 16 — Fransız gazeteleri müttefiklerin her tarafta müteyakkız bulunduklarını, harp başka sahalara intikal etse dahi neticeden şüphe edilemeyeceğini yazıyorlar. Epoque gazetesi Hitler'in İsviçre müdafaa tertibatını yıkmak ve İtalyayı harbe sürüklemek istediğini söylüyor.

Jour gazetesi: "914 de mühimmat noksanı Marne muvaffakiyetinden istifade etmemize imkân bırakmamıştı. Bugün vaziyet öyle değildir" diyor.

Belçika hükümeti elân Brükselde

Brüksel 16 (A.A.) — Resmî makattan alınan malûmata göre, Belçika hükümeti bütün erkânile elân payitahtta bulunmaktadır.

B. Reynaud müheyyiç beyanatta bulundu

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Fransa ve İngiltere, bütün partilere hitap ederek tehlikeye karşı duruyor. Herşeyin mahvolduğunun sanıldığı gündedir ki dünya, Fransanın nelere kadir olduğunu görecektir. Fransız kanı akıyor. Yaşayacağımız zamanlar, belki de şimdiye kadar gördüğümüz zamanlara hiç benzemeyecek. de usulleri ve insanları, her şeyi değiştirmemiz lâzım gelecek, bütün evlâkılâpçı tedbirler almak icab belki şekiller tedip edilecek. Kendimize derhal yeni bir ruh yaratmalıyız. Ümidle doluyuz. Zira hayatlarımızın hiç bir ehemmiyeti olmadığını biliyoruz. Ehemmiyeti olan yegâne şey, Fransayı tutmaktır."

Başvekilin bu kısa fakat veciz ve müheyyiç nutku, bütün Mebuslar tarafından ayakta, bir çok defa şiddetle alkışlanmıştır.

Başvekilin sonra Mebusan meclisi reisi B. Herriot, barbarlığın saldırısına karşı koymak için çarpışan Fransız askerlerine ve müttefik ordulara B. Reynaud'un ifade ettiği tazim hissiyatına, mebusan meclisi namına iştirak etmiştir.

"Memlekete gelince, demiştir, ordusuna lâyık olduğunu gösterecektir. Bu imtihandan azameti ve hailevi mahiyeti karşısında. Fransa mazisindeki gibi kalacaktır."

B. Herriot, nihayet Mebusan meclisinin işarı ahıra kadar içtimalarına nihayet verdiğini bildirmiş ve celse kapanmıştır.

Paris 16 (A.A.) — Mebusan meclisindeki nutkunda B. Reynaud, ayrıca şu sözleri de söylemiştir:

"Bu tehlikeyi, İngilterede olduğu gibi Fransada da müteahhid bir halde karşılayacağız. Bugün on asırlık Fransız medeniyeti tehlikededir. Galip gelmek için, bütün fedakârlıklara azmetmiş bulunuyoruz. Bunu anlamayanlar müthiş cezalarla cezalandırılacaktır. Cesaretimiz, gayretimiz ve imanımız, hürriyetleri ve medeniyeti dünyada tam olarak idame edecektir."

Fransız hükümetinin Parisi terkedeceği doğru değildir

Paris 16 (A.A.) — (Havas): B. Reynaud, bu akşam radyoda söylediği nutukta, hükümetin Parisi terketmek niyetinde olduğu hakkındaki sayıyı sağma bir şey diye tavsif etmiş ve demiştir ki: "Düşmanın Reimse ve hatta Meaux'e geldiği söyleniyor. Düşman, yalnız Meuse'ü geçmeğe ve seçi kitalarımızın kapatmağa çalıştıkları geniş bir poş açmağa muvaffak olmuştur. 1918 de böyle çok poşlar kapatıldı."

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu muntakasında: (Beyoğlu), (Hayreddin), Taksim: (Taksim), Şişli: (Necdet), Galatada: (Karaköy), Kasımpaşa: (Müeyyid), Hasköy: (Halıcıoğlu), Eminönü muntakasında: Merkezde (Minasyan), Kumkapıda: (Cemil), Küçükpazarı: (Hikmet), Almdarda: (Sırrı Rasim), Fatih muntakasında: Şehreminde (Hamdi), Şehzadebaşı: (Üniversite), Karagümrükte: (Kemal), Fenerde: (Vitali), Samatya: (Teofilos), Aksarayda: (Şeref), Kadıköy muntakasında: (Sihhat), (Pazaryolu), Üsküdar: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Nuri), Beşiktaşta: (Süleyman Recep), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanış), eczaneleri. (Arnavutköy, Ortaköy ve Bebek eczaneleri her gece nöbetçidir.)

TAKSİM sineması

Bu haftadan itibaren tenzilâtı yaz fiatlerimiz başlıyor. Duhuliye 20 ve 15 kuruş. Lüks 30 kuruş. Localar 100 - 150 kuruş.

Aynı zamanda büyük programlar. Bugün başlayacak olan yeni programda iki film birden: Şarkın ses kralı ABDÜLVEHAB'ın ölmez filmi

Yaşasın Aşk

LEYLÂ MURAD'ın iştirakile

ayrıca ikinci film olarak

Bük Jones tarafından

Kızıl atlı haydutlar

Müthiş Heyecanlı film

MEVLIT

Geçenlerde vazifesi başında vefat eden Beykoz C. müddeiummisi Suat Akcaner'in ruhuna ithafen önümüzdeki pazar günü öğle namazını müteakip Bakırköy Çarşı camiiinde mevlidi nebevî okutulacağından merhumu sevenlerin tesriği rica olunur.

İngilizler büyük bir hava taarruzu yaptılar

Taarruz bütün gece devam etti, şiddetli infilâklar oldu

Londra 16 (A.A.) — Hava Nezareti, bu sabah aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Rhin nehrinin şark sahilinde düşmanın Hollandada ve Lüksemburg'daki istilâ kitalarını takviye için kullandığı muvasala yollarına, dün gece İngiliz hava kuvvetleri büyük bir taarruz yapmışlardır. Taarruzlar, bütün gece devam etmiş ve atılan fazla miktarda bombalar şiddetli infilâklar husule getirmiştir. Harbin bida-yetindenberi İngiliz hava ordusunun yaptığı en mühim taarruz budur.

Alman kollarına yapılan taarruz

Londra 16 (A.A.) — Hava Nezareti, müttefiklerin dün Sedan'da yaptıkları hava taarruzu esnasında Meuse üzerinde müteaddid sabih köprülerin tahrib edildiğini bildirmektedir. Müteakiben 150 den fazla tayyare ilerlemekte olan Alman takviye kuvvetlerinin başlıca saflarına bir taarruz yapmıştır. 4 köprü tahrip edilmiştir. Kalabalık tank kafileleri ve efrad kolları dağıtılmış, yollar tıkanmıştır. Almanların Sedan bölgesindeki ileri hareketi bu suretle durdurulmuş ve Fransızların şiddetli bir mukabil taarruza geçmeleri imkânı hasıl olmuştur.

Londra 16 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: İngiliz hava kuvvetlerinin Maastricht civarında bulunan motörlü

Alman kollarına karşı yaptığı şiddetli taarruza aid tafsilât öğrenilmiştir. Blenheim tayyarelerinden müteşekkıl kuvvetli bir filo bu motörlü kolu aramağa memur edilmiş ve onun Maastricht - Tongers yolu üzerinde ilerlediğini görmüştü. Zırhlı ufak arabalar ve kamyonlardan murekkep bir kafiye saatte 40 kilometre süratle efrad naklediyordu. Arabalar, sık sıralar halinde ilerliyorlar ve kafilenin sonunda öndekilerden 20 metre geride daha başka arabalar gidiyordu.

Blenheim tayyareleri, birbirini takiben ve süratle inerek yüksek infilâklı bombalar attılar, bu bombalar, yollarda geniş hüfreler açarak zırhlı arabalara ağır tahribat verdi. Diğer taraftan, daha ufak çapta bombalar efrad arasında büyük zayıt yapmaktadı idi.

Bu taarruz neticesinde bütün kafiye durmağa mecbur oldu. Zira yol tahrip edilen tankların ve kamyonların 80 kilometrelik bir sahayı kaplayan enkazile tıkanmış bulunuyordu.

Fransız banliyösüne taarruz

Paris 16 (A.A.) — Düşman tayyarelerinden murekkep bir grup bu sabah Paris banliyösü üzerine bir baskın yapmıştır. Hiçbir bomba atılmamıştır. Bir Fransız avcısı Alman tayyarelerinden birini düşürmüştür.

Amerika hazırlanıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Vaşington 16 — B. Roosevelt, bir milyar 182 milyon dolarlık askeri kredi istiyen mesajını kongreye verirken ezcümle demiştir ki:

"Ben sulh için dua ediyorum. Fakat aynı zamanda vazifem, memleketin müdafaaasını ve müdafaaayı takviye etmeği düşündürmektedir. Amerika her ihtimale karşı hazır bulunmak mecburiyetindedir."

B. Roosevelt, tahsisattan bahsederken de Amerikanın senede 50 bin tayyare çıkaracağını söylemiştir.

Amerikada endişe

Vaşington 16 — Almanyanın Hollandada ve Belçikaya taarruz etmesi Amerikada bir infial uyandırmıştır. Şimdi bu infial bir heyecan ve endişe şeklini alıyor. Bunun sebebi Almanyanın merkezi vaziyetinden istifade ederek bütün kuvvetle ve tahrip vesaitile İngiltere ve Fransaya yüklenmesidir. İngiltere ve Fransa bu imha harbine mukavemet edebilecekler mi? Bu iki demokrasi ezilirse Amerikanın vaziyeti ne olacaktır?

Gelecek hafta veya aylarda, müttefiklerin mukavemeti kırılırsa Amerikanın büyük bir tehlike karşısında kalacağı umumiyetle kabul edilmektedir. Bunun için Alman taarruzu kırılırsa, müttefik-

lere yapılan yardımın genişletilmesi isteniliyor. İkinci tedbir olarak askeri hazırlığın artırılması talep edilmektedir. Tayyare imali senede on yedi bine çıkarılmaktadır.

New York Herald Tribune, bugün yazdığı başmakalede diyor ki: "Amerika vaziyeti göz önüne alarak süratli bir karar vermelidir. Bugün yapılacak ilk iş Almanyaya derhal harp ilân edilmesidir. Bunun derhal maddî tesiri olmasa bile

manevî tesiri büyük olacaktır. Diğer taraftan böyle bir hareket İtalya üzerinde tesir yapacak ve İtalyayı harbe girmekten menedecektir.

Avrupa medeniyetini korumak için harekete geçmek lazımdır. Hitler galebe çalarsa birkaç ay içinde bugünkünden çok müşkül vaziyette bulunacağımız muhakkaktır."

B. Rooseveltin, B. Mussoliniye mesajı

Nevyork 16 — Reiscümhur B. Roosevelt'in Romadaki Amerika elçisi vasıtasile B. Mussoliniye müracaat ve İtalyanın sulh halinde kalmasını temenni ettiği teyyüd ediyor. Reiscümhur, İtalyanın harbe girmesi muhtemel olduğuna dair çıkan haberler üzerine bu teğebbüsle bulunmuştur.

Roma 16 (A.A.) B. Rooseveltin Duçeye Kont Ciano vasıtasile şahsî mahiyette bir mesaj gönderdiği İtalya tarafından da teyî edilmiştir. Bu mesaj dün Duçeye verilmiştir. Mesajın muhteviyatı hakkında hiçbir malûmat yoktur.

Amerika tebaası Amerikaya çağrıldı

Vaşington 16 — Amerika hükümeti İngiltere ve Fransa ile Avrupanın cennub şarkisindeki memleketlerde bulunan Amerika tebaasını Amerikaya dönmeğe davet etmiştir. Bunları almak için vapurlar gidecektir. Amerika hükümeti Amerika tebaasının Monako prensliğine de gitmelerini menetmiştir.

Eski Uruguay Cümhurreisinin bir teklifi

Montevideo 16 (A.A.) — Eski Uruguay Cümhurreisi Serratonun riyaseti altında müfuzlu şahsiyetlerden murekkep bir zümre Cümhurreisi Baldomiye bir arzuhal vererek, bütün Amerika cümhuriyetlerinin Almanyaya ile münasebatı kesmek üzere tedbir almalarını istemiştir.

Samsun (Akşam) — Samsun parti merkez kaza heyeti, nahiye ve köyleri tefit etmektedir. Geçen hafta 20 kişilik bir kafiye Halkevi bandosile birlikte Hacismail köyüne gitmiştir. Mektep gezilmiş, müteaddid konuşmalar yapılmış, millî oyunlarımız oynanmıştır. Bütün köy çocuklarına şekerler dağıtılmıştır. Gönderdiğim resim merkez kaza heyetini Hacismail köyü halkı ve çocukları bir arada gösteriyor.

Hergün PARK OTEL ' de

Matine saat 17.30 da

Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda

Bu akşam ve Yarın akşam

YAVRUNUN GECESİ

Hamiyet Yüceses

Tanburî SALÂHADDİN PINAR

Kemani NOBAR TEKİYAY

Halk sanatkarı NAŞİT ve Kumpanyası

SEVDA DOLABI

Komedi 3 perde

Telefon: 22127

Bugün SAKARYA sinemasında

Fevkalâde bir Program

1 — 3 SİLÂHŞOR KOVBOY

tarafından

MASKELİ ÇETE

2 — SHIRLEY TEMPLE ve

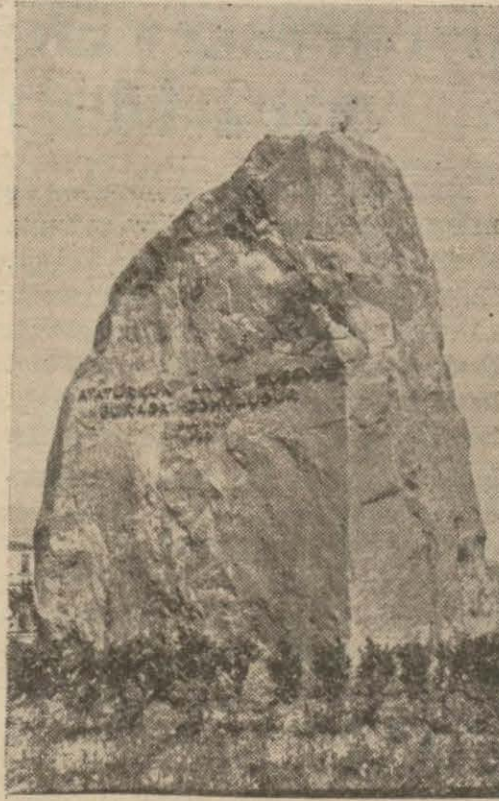
GEORGES MURPHY

BRODVAY YILDIZI

Gece saat 9 da 2 film birden

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

AŞK YALANI

Atatürkün annesi namına
dikilen âbide

İzmir (Akşam) — Belediye tarafından Karşıyakada Soğukkuyuda vücudunda getirilen park içinde Ebedi Şef Atatürkün validesi bayan Zübeyde adına bir âbide rekedildiğini yazmıştı. En büyüğümüzi yetiştiren büyük Türk anasının güzel tarhlar arasında yükselen âbidesi üzerinde şu cümle vardır: «Atatürkün annesi Zübeyde burada gömülmüştür. Ölümlü: 1926» yukarıda âbidenin resmi görünüyör.

Bomonti şirketinin İzmirdeki
fabrikasının makineleri
İstanbul'a nakledilecek

İzmir 16 (A.A.) — İnhisarlar umum müdürlüğünce satın alınan Bomonti şirketinin Halkapınar mevkiindeki bira fabrikasında mevcut muhtelif makine ve tesisat sökölerek İstanbul fabrikasına gönderilecek, orada monte edilecektir. İzmir fabrikasında yalnız imlâ tesisatı kalacaktır. İstanbul'dan bidon ve variller içinde gönderilecek biralara, buradaki fabrikada imlâ makineleriyle şişeler doldurularak satışa çıkarılacaktır. İnhisarlar umum müdürlüğü, Bayraklı civarında yarım milyon lira sarfiyle inşa edilecek fabrikayı da inşa etmeyecek, Halkapınardaki bira fabrikası, büyük şarap fabrikası haline ifrağ olunacaktır.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebl
SENE LİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmaıyan ecnebl memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Rebiü'lâhır 9 — Hızır 12
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 7,15 9,20 4,49 8,46 12,00 1,51
Va. 2,36 4,41 12,10 16,07 19,21 21,12

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika No. 65

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Çocuğuma iyi bak! anne, ben belki yarın öbürgün
ordu ile Moğolları kovalamağa gideceğim

Üç zevcesile ve bir kaç küçük çocuğıle ayrıldığı dairede İşoya da bir oda verdi ve muvakkat bir zaman için, geceleri yalnız yatmağa başladı.

Sultan Mehmed (İşo)yu en sadık adamları vassatı ile tarassud ettiriyordu. İşo iyice göz hapsine almıştı.

Türkân hatun bunu duyunca sevindi:

— Artık İşonun imada çırağ edileme zamanı gelmiştir.

Dedi ve oğlunu sakın bulduğu bir gün, kendisine İşodan bahsetti:

— Bu kdan, ne de olsa, Araptır. Artık Araplarla dost olamayız. Halife Nâsır Bağdadda en büyük düşmanımız olan Cengizle birleşmiş, kuyumuzu kasmakla meşguldür. İşonun halife mensubiyetini iddia edenler var. Böyle bir iddia karşısında, bu kadar şüpheli bir kadına hâlâ zevcelerinin arasına mevki vermen doğru değildir. Onu terkedip maliyet zabıtlarından birine verisen, canını kurtarmış olursun! Ben senin anam... Senin fenalığını değil, iyiliğini isterim... Gel, beni kırma, oğlum! Bu kadını koynundan uzaklaştır.

— Onu bırakmam, anne! Ondan doğan çocuğum bana ne kadar çok benzediğini sen de görüyorsun! İşoyu terketsem bile, evladımı inkâr edebilir miyim?

— İyi amma, bu çocuk, sana benzediği kadar imada da benziyor. Ben dikkat ettim: Çocuğum boynunda bir siyah benini var... Eğer sen de dikkat edersen, İmadın boynunda da aynı yerde bu benini eşini göreceksin!

Sultan Mehmed anasını dinlemiyordu.

— Gözleri, bakışları bana benziyor, anne! Onu bana çeken, bana ısırılan bir kan var. Bu kan, benim kanımdır. Yabancı kanı değil. Eğer o çocuğum hakiki babası İmad olsaydı — Çünkü ben İmadı affettim — ayaklarına kaparıp ve: «Çocuğum bana bağışlayın!» diye yalvarırdı. Otrardan döndükten sonra bile bundan bana bahsetmedi. Hatta, yaptığı son yararlıklara karşı, kendisine: «Bir dileğin var mı?» diye sordugum zaman, benden sadece bir at hediyesi istedi. Çünkü, kendi atı yolda hastalanıp ölmüştü. Böyle bir arzusu olsaydı, benden at yerine çocuğum istirdi.

Türkân hatun o gün de oğlunu kandırmadan dairesine dönmüştü.

Evlât sevgisi, her sevgiden
üstün mü?

İmad bir gece rüyasında çocuğunu gördü. Ertesi gün saraya koştu, Türkân hatun'a yalvardı:

— Bana İşoyu veremediniz... Bari çocuğum olsun veriniz. Bu, sizin elinizdedir. Bir pirifanî bu gece rüyamda bana «Senin gibi cesur bir erkek, çocuğum neden başkalarının elinde bırakıyor... Alamıyorsun? Bu, âcizlerin, miskinlerin işidir.» dedi. Şimdi ben de inandım ki, İşonun doğurduğu çocuk, benim çocuğumdur.

İmadın ağlayışını gören valde sultan: — Merak etme, İmad! Bunu ben de düşündüyordum, dedi, Hüsvi sana vereceğim. Fakat, onu nerede ve nasıl saklayacağını? Ona nasıl bakacağını?

İmad, valide sultanın ellerine sarıldı: — Yavrumu bakmağa ve saklamağa her zaman muktedir olduğumu siz pekâlâ bilirsiniz. İhtiyar bir annem var... Bir de hizmetçim var. İki kişi bir küçük çocuğa bakamazlar mı?

— İyi amma, sultan Mehmed çocuğum arıtsa, ilk önce senden şüphe edip evini ararlar.

— Ben annemi başka bir eve götürürüm. Kendi evimize gelecek aracılar birşey bulmadan dönerler.

Türkân hatun, küçük Hüsvi saraydan kaçirtmağa karar vermişti. O, İmada karşı bu fedakârlığı da yapmıyacak olursa, İma-

dın yararlıklarından istifade edemeyeceğini biliyordu. Vaziyet gittikçe tehlikeli bir şekle giriyor, ortak karışıkça karşıyordu. Türkân sultanın, İmad gibi bir kahramana her zaman ihtiyacı olacaktı.

İmad o gün saraydan dönerken yüzü gülmüyordu. Çünkü, valide sultan ona:

— Yalnız çocuğum değil, belki sevgilini de kurtaracağım. Yakında ona da kavuşacağımı umuyorum!

Demişti. İmad, sevgilisine kavuşacağından emin değildi. Bunu aklı almıyordu. Sultan Mehmedin, İşoyu hâlâ delice sevdiğini biliyordu. Hükümdar, İşodan nasıl ayrılabilirli?

İmad yolda giderken, iki çocuğum bir kenarda oynadığını gördü. Bunlardan biri kız, diğeri erkekti... İkisi de yedi sekiz yaşlarında idi. İmad bunları görünce, yolun üstünde durdu. Çocukların — Etraflarına bakmadan — kuş gibî cıvıldaşarak oynayıp seyretili...

— Allahım, sen bana da bu saadeti gösterecek misin?

Diye söylendi, gözleri yaşardı. Çocukların yanına sokuldu. Kız çocuk birdenbire uduğunu bükerek ağlamağa başladı. İmad hayretle sordu:

— Neden ağlıyorsun, yavrum?

— İsmizi bozdun... Yuvamızı bozdun... Kuzularımızı çignedin. Sen ne canavar adamsın!

İmad şaşırıldı... Küçük kızcağız bu sözleri o kadar ciddi ve samimi bir tavrıyla söylüyordu ki... Fakat, ortada ne yukılan yuva vardı; ne de çignenen kuzular...

İmad cebinden birkaç para verdi ve ağlayan kızın saçlarını okşadı.

Bu sırada erkek çocuk, yerdeki toprağın üstüne çizilmiş bir takım çizgiler göstererek:

— Kör müsün be adam? dedi - İşte, çignediğin yuvamızı... İşte üzerinden yürüyüp geçtiğin kuzucuklarımız.

İmad başını yere eğdi ve toprağın üstünde çocukça çizilmiş ev ve kuzu resimleri görünce gülmeğe başladı.

— Haklınz var, çocuklar! Ben, tahmininizden fazla kör bir insanım... Bunları göremedim. Haydi, beni affediniz...

Dedi. Çocukları tekrar okşadı. Fakat, çocuklar parayı alınca sokakta durmadılar ve gülererek karşıya doğru koşuştular.

İmad bunların arkasından. İlk defa, baba şefkatle bakarak, içini çekti:

Evlâd sevgisi, her sevgiden üstün olsa gerek. Bu çocukları görünce içime bir ateş düştü. Hüsvime mutlaka kavuşmalıyım.

(İşo) nun oğlunu nasıl
kaçırdılar!

Türkân hatun, eski ve sadık kölesi olan veziri çağırdı:

— Nâsır! dedi - Senden mühim birşey istiyeceğim. Reddetmeyeceksin! Çünkü, bunu ancak sen yapabilirsin: Senden, İmadın çocuğunu istiyorum!

Vezir Nâsır hayretle gözlerini açtı:

— Ne diyorsunuz, sultanım? İmadın çocuğunu mu? Hangi çocuktan bahsediyorsunuz?

— Küçük Hüsviden...

Vezir Nâsır kulaklarına inanamıyordu. İmada İşonun, karı koca gibi, birbirleriyle bir dakika olsun temas etmediklerinden o kadar emindi ki... İşonun, İmad'dan gebede kaldığına inanmak için ya çocuk, yahud budala olması lâzımdı.

— Benimle alay mı ediyorsunuz, sultanım? İşoya, İmadın eli bile değmemiştir. Nerde kaldı ki, çocuğum olsun?

Dedi ve devam eden hayretini gizlemek için önüne baktı.

Türkân hatun, mühim ve gizli kalmış hakikatleri birdenbire ortaya atan derras bir kadın tavrıyla, eski kölesine döndü:

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 158

Nakleden: (Vâ - Nâ)

« Bu Sühi Elstanbuli velev canı, velev masun olsun, takip edilmeğe layıktır... Aman şunu gözden kaybetmiyeyim! » diye düşünmüştü.

İki otomobil birbirini takip ederek Beyoğluna vardı. Komiser, kendininkini münasip bir noktada durdurarak, vazifesinde devam etti.

Delikanlı otomobilden indi. Kendi ikametgâhına mahsus alt kapıyı kapalı buldu. Zili çaldı. İçerden cevap veren olmadı.

Tekrar çaldı. Aynı sükût.

Bunun üzerine, cebinden — daima beraber gezdirdiği — bir maymuncuk çıkardı. Kapıyı açtı.

Nikola vesair usaklar evde değillerdi. Delikanlı, merdivenleri çıktı. Odasına girdi.

Herşey yerli yerindeydi: Elbiseleri, evrakı...

Hocasının odasına da girdi. Burada bir kargaşalık dikkate çarpıyordu. Her halde Baha, aceleyle, hareket etmek için ortalığı bu hale getirmişti.

Bahanın yazı masasını muayene etti. Bütün çekmeceler boşaltılmış... Kıymetli: hiç birşey ortada bırakıl-

mamış...

Süha, yarım saat kadar, düşünce içinde, evde aşağı yukarı gezdi... Zihnî meşguliyeti onda büyük aksülâmel-ler hasıl ediyordu. Kolu kanadı kırılmıştı.

Bu ne facialı gündü... Ne meş'um gündü böyle... Başına bin bir felâket birden açılmıştı...

Şimdi ne yapacaktı?

Bütün projeleri altüst olmuştu.

Şöyle diyordu:

« — Bir kadın beni kurtarabilir! »

Fakat acaba o kadını görecekti miydi? Ona koşacaktı... Ona... Onunla birlikte herşey mümkündür... Yeniden cesaretini toplamak... Servet... Talih... Hayat...

Onsuz ise, yâşamanın hükmü yoktu. Yegâne korkusu, Şerminin kendisini reddetmesiydi. Acaba bütün bu olup bitenlerin yels ve inkişarile, genç kız onu katien red mi edecekti?

Şimdi neredeydi acaba?... Şüphesiz villâda olacak... Elbette gecesini annesinin cesedi yanında geçirecek...

Delikanlı bundan emindi... Şermin gibi bir kız, cenazeyi yüzüstü bırakıp

böyle bir günde başka şeyle meşgul olamazdı.

Gündüz gitmekten çekindi. Gece giderse bulacağından daha emindi...

Her ihtimale karşı, ihtimamla doldurduktan sonra cebine ruvelverini yerleştirdi. Sonra aşağı indi. Otomobile binip, azıcık dolaşmak, fikirlerini tasnif etmek için gezmeğe çıktı. İnsanım, süratli bir vasıta içinde daha iyi düşünceğine kanıdı.

Otomobili yola çıkınca, komiser de takibe girdi. Saat yedide, delikanlı şoförü savdı ve bir lokantaya girdi. Komiserin otomobili ise, lokantanın karşısındaki sokakta münasip bir noktada beklemeye başladı.

Kolonbeylerin evinde, Bürhan kap-tan, Şermini bileğinden tutup annesinin yanına getirmişti. Hidayet hanım, kollarını açtı. Bunca zamandan beri hasretini çektiği bu sevgili vücudu bağına bastı ve Şerminin kendini topalamasına vakit bırakmadan onu arabasına sürükledi.

Bunca araştırmalar ve müşkülât neticesinde ele geçirebildiği Şermini, sevkili yavrusunu, bir daha kaybetmekten korkuyordu. Gözlerini ondan ayırmıyordu.

Yok, hayır, hayır!... Hidayet hanımın Kolonbeyler âilesini kasıp kavuran felâketle alâkadar bile olduğu

yoktu. Zihni kendi işile öyle meşguldü ki. muhitinde cereyan edenleri fark bile etmiyordu. Otelde, düğün esnasında patlak veren rezaleti görmemişti. Sırf yavrusuyla uğraşıyordu. Avukat Ramiz Rifkının yazıhanesinde ele geçirmişken kaybettiği o sevimli kız...

Şimdi, kocası, işte gene onu getirmişti:

— Alınız kızınızı... Buldum, getirdim, elhamdülillâh... Fakat burada fazla kalmayınız... Çabuk, çabuk uzaklaşınız! - demişti...

Evet, bu kızdı... Bunca zamandır ağladığı, hasretini çektiği yavrucağı... Etiler, kanile, bunun böyle olduğunu hissediyordu. Başkasının haber vermesine, isbat vesika göstermesine hacet yoktu... Ezeldenberi yanında imiş gibi hissediyordu.

Şimdi Şerminle yalnız kalmak istiyordu. Onu buselere boğmak, öpmek, öpmek... Onunla konuşmak!...

Halide Vildan hanımefendi de gündeki davetiler arasında olduğu ve bu annelik ihtiyacını hissettiği için, salonda:

— Görüyorsun ya, kızım... Kavuş-tun işte... Şimdi mesud musun?... Dememisi miydin: «Herşey yoluna girer!» diye... Girdi işte... - diyordu.

Şimdi artık Şermin, mukavemet etmiyordu. Edemiyordu. Akıntıya ka-

pılmış bir zavallı yapığa benziyordu. Cereyanları onu nereye sürüklersse oraya gidiyordu. Başından geçen müthiş maceralarla âşabı bir ipek yığınına dönmüştü. Bu kadar büyük hadiseler ortasında baş rolü oynamağa alışık değildi ki... İşte, bütün irade kuvvetini bir anda sarfetmiş; şimdiki kolu kanadı kırılmıştı.

Bunca sarsıntılardan sonra, annesinin yanında bulunmak... Onun şefkati hissetmek... Tıpkı karlı dağ başlarında tehlikelere maruz dolaştıktan ve donduktan sonra, ılık ve şirin bir odanın mahfuz duvarları arasına girmek gibi birşeydi bu...

Otomobildeydiler.

Yanyana oturmuşlardı.

Şermin, bedbaht başını yumuşak yastıklara dayadı.

Hidayet onun elini tutmuş, okşuyor ve şöyle mırıldanıyordu.

— Artık hayatta hiç birşeyden korkun olmasın,yavrum! Birbirimizden ayrılmıyacağız... Hiç, hiç ayrılmıyacağız!

Hidayetin sadık hizmetçisi ve eski maceralarının şahidi hizmetçi Leman, hanımın heyecanla bekliyordu. Şişideki, Bulgar çarşısındaki evin kapısından içeri girerlerken, Lemanın yüzünde sonsuz bir sevinç göründü.

(Arkası var)

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet, kolay müessir bir müstahzardır

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve Küçüklerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Sihat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Recete ile satılır.

ODEON

MÜNİR NUREDDİN'in

Son okuduğu plâklar

270916 No, DELİ GÖNÜL Beste: Sadeddin Kaynak

270917 No, YÜCE DAĞ BAŞINDA - Türkü

270918 No, BİLMEM Kİ GÜNAHIM - Beste

Rakım Elkutlu Şair: N. Özeren

BİR GÜN NE OLUR - Beste

Rakım Elkutlu Şair: N. Özeren

ADEMİ İKTİDAR

VE BELGEVŞEKLİĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

Tablo reçetesiyle satılır

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi halk Tramvayları Türk Anonim şirketinden

Şirketimizde mevcut kullanılmış:

- I — 194 ceket, 158 pantolon ve 162 kasket.
- II — 5 x 50 x 17 eb'adında 11 adet iç ve dış otomobil lastiği.
- III — Hurda beş adet iç ve dış kamyon lastiği.

MÜZAYEDE İLE SATILMA ÇIKARILMIŞTIR.

Müzayede 28/5/940 Salı günü saat 10 da Şirket merkezinde müteşkil komisyon marifetle yapılacağı ilân olunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

	Tutarı	İlk teminatı	Saati
3 — Delik tezgâhi	2185	164 L.	11
1 — Ağaç pulanyası			
1 — Elektrik motoru			
1 — Vantilatör			
1 — Rektifiye tezgâhi	2400	180	15

Yukarıda yazılı âletler 20/5/940 günü hizalarında yazılı saatlerde pazarlıkla alınacaktır. Şartnameleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin vesikaları ve ilk teminat makbuzları Galata Mumhane caddesi İbrahim Rifat Han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (4064)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedellerle miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (2) grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 14/6/940 cuma günü hizalarında gösterilen saatlerde Haydarpaşa'da Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltilme saatlerinden birer saat evveline kadar tekliflerini muhtevi kapalı zarflarını komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4073)

Malın ismi	Miktarı	Muhammen bedel	Muvakkat teminat	Eksiltilme saati
1 — Duruk kâğıt	500000 tabaka)			
Gazete kâğıdı	500000 tabaka)	9300 Lira	697,50 Lira	15 de
2 — Beyaz mukavva	4000 adet	625 Lira	46,88 Lira	15,30 da

İstanbul Verem Mücadele Cemiyetinden:

Erenköy Sanatoryumunun seksen lira ücretli asistanlığı münhaldır. Arzu eden tabiblerin ayın sonuna kadar Sanatoryum Başhekimliğine müracaat etmeleri.

İstanbul Belediyesi ilânları

Taksim Gazinosu için lüzumu olan 210 adet hasır koltuk ile 50 adet hasır sandalye aç. eksiltilmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 2550 lira ve ilk teminatı 191 lira 25 kuruştur. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 20/5/940 pazartesi günü saat 14 de Daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına aid ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümünde bulunmaları. (3665)

Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve Emrazızühreviye hastanelerle Zeynep Kâmil Doğumevi için lüzumu olan muhtelif erzak 2490 numaralı kanunun 40 ncı maddesinin son fıkrasına göre pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 25230 lira 46 kuruş ve ilk teminatı 1892 lira 29 kuruştur. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 20/5/940 pazartesi günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına aid ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte bulunmaları. (4041)

Buruşuklukları ve lekeleri NASIL temizlemeli?

Bu yeni ve cazip güzellik Reçetesini tecrübe ediniz.

Cilt hücrelerinden çıkarılmış ve genç ve sağlam bir cildin

unsurlarına müşabih yeni ve kıymetli cevher hülâsası: «BIOCEL» tabir edilen ve Viyana Üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve genç hayvanlardan gayet itinalı bir tarzda istihsal edilen bu kıymetli cevher, cildin unsuru olan pembe renkteki TOKALON kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu kremi her akşam yatmadan evvel kullanınız. Siz uyurken, cildiniz bu kıymetli cevheri mas eder. Her sabah uyanığınızda cildinizin daha açık, daha taze ve daha genç olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri de yağsız beyaz renkteki TOKALON kremini kullanınız. Bu kolay tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 yaş daha genç görünebilir ve genç kızların bile gıpta nazarile seyredeceği şayarı hayret bir cilt ve bir tene malik olabilirsiniz. TOKALON kreminin müsmir neticeleri garantidir.

KANZUK MEYVA TUZU

HER YEMekten SONRA KULLANINIZ SİHHAİNIZI KAZANIRSINIZ.

0/0 5 faizli ve sekiz sene taksitli Emlâk satışı

Semti
Erenköyünde Sahrayıcedid mahallesinde eski Halimağa yeni Kavaklıbağ en yeni Tellikavak sokağında eski 27,28,29,30,31,32 yeni 8/1,8/1 en yeni 8/1

Üsküdar'da Bulgurlu mahallesinde Üçpınar sokağında eski 1,1 yeni 18,18/1 No. 1

Beylerbeyinde Bürhaniye mahallesinde Halitbey, Bayır sokağında eski 2 Mü. yeni 25,25/1 No. 1

Bakırköyünde Sakızağacında Taşhan caddesinde eski ve yeni 8 No. 1

Üsküdar'da Kısıklı mahallesinde ve sokağında eski 25 Mü. yeni 27,29 No. 1

Mahmutpaşada Kemerli sokağında eski 3 yeni 16,18 No. 1

Cinsi
Üç katta on yedi odalı yedi sofalı 8500 terkos ve elektrik tesisatını havi maa bahçe ahşap bir köşkün tamamı (mesahai sathiyesi 13832 metre murabbaıdır)
İki buçuk katta sekiz odalı maa 1500 bağ ve müstemilât ahşap bir köşkün tamamı mesahai sathiyesi iki hektar (7570 metre murabbaıdır)
İki katta dokuz odalı ve elektrik 750 tesisatını havi ahşap bahçeli bir evin tamamı (mesahai sathiyesi 4179 metre murabbaıdır)
İki buçuk katta altı odalı kuyusu 2000 ve elektrik tesisatı olan bahçeli ahşap bir evin tamamı (mesahai sathiyesi 157 metre murabbaıdır.)
Maa bahçe ahşap hane (mesahai sathiyesi bir hektar 1757 metre murabbaıdır)
Dört katta on iki odalı terkos ve 6000 elektrik tesisatını havi kârgir bir evin (tapu kaydında kârgir imalat-hanesinin tamamı (mesahai sathiyesi 225 metre murabbaıdır)

1 — Arttırma 3 Haziran 940 tarihine düşen Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar yazılacak ve gayrimenkuller en çok bedel verenlerin üzerinde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 nu nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavı taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Binaların fotoğrafları Sandık dahlindeki satış salonunda teşhir olunmaktadır. Fazla tafsilât için buraya müracaat edilir. (3979)

REKTA

İç ve dış BASUR MEMELERİNDE, Basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA PATİ Şifayı temin eder.

Gümrük Muhafaza genel komutanlığı İstanbul levazım amirliği satınalma komisyonundan:

- 1 — Satın alınacak 9064 kilo toz şekerin açık eksiltilmesi 20 Mayıs 940 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır.
- 2 — Muhammen bedeli 3353 lira 68 kuruştur. İlk teminatı 260 liradır.
- 3 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanuni vesikalarile birlikte Galata Mumhane caddesi İbrahim Rifat Han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (3841)

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve inbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Cibali fabrikasında yapılacak transformator binasına talip zuhur etmediğinden yeniden pazarlık usulile ihale olunacaktır.

II — Keşif bedeli 7846,19 lira muvakkat teminatı 588,46 liradır.

III — Pazarlık 31/V/1940 cuma günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonda yapılacaktır.

IV — Şartname sözü geçen levazım şubesi veznesinden 30 kuruşa alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte şartnamenin F Fıkrasında yazılı vesakile ve % 7,5 güvânee parasile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (4000)